

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2017

Το έτος 2017 προμηνύεται ιδιαίτερα παραγωγικό για τη λειτουργία του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων. Σημαντική αλλαγή συνιστά, πριν απ' όλα, η μετεγκατάστασή του σε νέους χώρους και ιδίως στον νέο εκθεσιακό του χώρο, στη γωνία της Λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας 11 και της οδού Σέκερη, ο οποίος είναι πολύ πιο ευρύχωρος από τον προηγούμενο επί της Λεωφόρου Αμαλίας 14. Επίσης προγραμματίζεται μεγάλη διεύρυνση των δραστηριοτήτων του, καθώς και η καθιέρωση ή ενίσχυση ορισμένων καινοτομιών. Οι καινοτομίες αυτές αφορούν ιδίως την προσέλκυση νέων επιστημόνων στις δράσεις του Ιδρύματος (π.χ. Εργαστήρι Νέων Ιστορικών), τη διοργάνωση περισσότερων περιφερειακών (εκτός Αττικής) εκδηλώσεων, την ανανέωση της Βουλής των Εφήβων και την εκ μέρους του Ιδρύματος στήριξη της Βιβλιοθήκης της Βουλής στη δημιουργία του Ψηφιακού Αρχείου της Βουλής των Ελλήνων. Αναλυτικότερα, για το τρέχον έτος, το Ίδρυμα έχει προγραμματίσει τα ακόλουθα έργα και δράσεις στους διαφόρους τομείς της δραστηριότητάς του:

I. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Έχουν ήδη κυκλοφορήσει από τις αρχές του 2017:

- Πρακτικά ημερίδας *Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στην Ανατολική Ευρώπη*.
- Ο κατάλογος της έκθεσης *Φεμινισμός στα χρόνια της Μεταπολίτευσης. 1974-1990. Ιδέες, συλλογικότητες, διεκδικήσεις*.
- Το λεύκωμα της έκθεσης *Δρόμοι Επιβίωσης* στα αγγλικά και τα γαλλικά.

Ακολουθούν μέσα στη χρονιά οι εξής εκδόσεις:

- *Βιογραφίες Πολιτικών: Δημήτριος Γούναρης*
Ηλίας Ηλιού
- Πρακτικά συνεδρίου *Διλήμματα και συμφραζόμενα του προσφυγικού Ζητήματος. Ιδέες, αξίες, ιστορία πολιτικές*.
- Πρακτικά συνεδρίου *Κοινωνική και πολιτική εκπροσώπηση. Προκλήσεις και προοπτικές στη δημοκρατία τον 21ο αιώνα*.
- Πρακτικά συνεδρίου *Η των πλειόνων ψήφος κρατείτω: η τύχη της αρχής της πλειονοψηφίας από τη μετακλασική εποχή ως τους νεότερους χρόνους*.
- Αδαμάντιος Κοραΐς, *Σημειώσεις εις το Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος*.
- Νίκος Ανδριώτης, *Πρόσφυγες στο ελληνικό κράτος από την Επανάσταση του 1821 έως τον Μεσοπόλεμο. Υποδοχή, Περίθαλψη και Αποκατάσταση*.

- Ανατύπωση των δύο τόμων της *Ιστορίας της Ελληνικής Επανάστασεως* του G. Finley, σε μετάφραση Αλ. Παπαδιαμάντη.
- Πρακτικά ημερίδας *Οι πόλεις των Φιλικών: οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου*.
- Christian Meier, *Πολιτισμός της ελευθερίας. Οι ελληνικές απαρχές – αρχή της Ευρώπης* [ελληνική μετάφραση από το γερμανικό πρωτότυπο *Kultur, um der Freiheit Willen. Griechische Anfänge – Anfang Europas*].
- *Κείμενα των Αποφάσεων για την Ένωση της Σαμιακής Πολιτείας με την Ελλάδα*
- Επίσης ετοιμάζονται προς έκδοση τρία τομίδια με τις ομιλίες που εκφωνήθηκαν σε εκδηλώσεις του Ιδρύματος είτε παράλληλα προς εκθέσεις είτε στη σειρά *Πρόσωπα Άξια Τιμής*:
 - Αριστόβουλος Μάνεσης (3 εισηγήσεις)
 - Παύλος Μπακογιάννης (4 εισηγήσεις)
 - *Λογοκρισία – Λογοτεχνία – Δικτατορία* (5 εισηγήσεις)
- Σειρά Μουσικός Χάρτης του Ελληνισμού: *Μουσική από τη Θεσσαλία*.
- *Κατάλογος για τη μόνιμη έκθεση στην Επίδαυρο*. Τη συγγραφή των κειμένων έχουν αναλάβει, και εν μέρει περατώσει, οι καθηγητές Ν. Αλιβιζάτος, Μ. Ευθυμίου, Μ. Καρδαμίτση-Αδάμη και Π. Κιτρομηλίδης.
- Πρακτικά ημερίδας *150 χρόνια από το Σύνταγμα του 1864 και την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα*.

II. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

(Α) ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Έχει ήδη εγκαινιαστεί στον νέο εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος της Βουλής η έκθεση:

- *Ο Φεμινισμός στα χρόνια της Μεταπολίτευσης, 1974-1990. Ιδέες, διεκδικήσεις, συλλογικότητες.* (διάρκεια: Δεκέμβριος 2017)

Ετοιμάζονται:

- Έκθεση για την ιστορία του Πανεπιστημίου Αθηνών, με αφορμή τα 180 χρόνια από την ίδρυσή του, στο περιστύλιο της Βουλής των Ελλήνων, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών (φθινόπωρο 2017-Μαΐος 2018).
- Έκθεση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη η οποία θα πλαισιωθεί με ημερίδα για τη ζωή και το έργο του (τέλη 2017-Μαΐος 2018).
- Έκθεση με έργα του ζωγράφου Δημήτρη Μεγαλίδη.

(Β) ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από τις αρχές του 2017 οι μεταφορές των εξής εκθέσεων:

- *Δρόμοι Επιβίωσης και Πρόσφυγες του '22 στην Αττική και τον Πειραιά*, στη Δημοτική Πινακοθήκη του Πειραιά.
- *Σκοτεινή Επταετία. Η δικτατορία των Συνταγματαρχών, 1967 – 1974*, στη Θεσσαλονίκη.
- *Δρόμοι Επιβίωσης* στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις Βρυξέλλες.

Ετοιμάζονται οι μεταφορές των εξής εκθέσεων:

- *Η ολοκλήρωση μιας πορείας: Η Ένωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα*, Ρόδος (φθινόπωρο 2017)
Η έκθεση ξεκίνησε τον περασμένο χρόνο από την Κω και έχει προγραμματιστεί η μεταφορά της στη Ρόδο, όπου θα εμπλουτιστεί με το ευρύτερο ιστορικό υλικό της Δωδεκανήσου. Ακολούθως προγραμματίζεται η μεταφορά της και σε άλλα νησιά της Δωδεκανήσου.
- *Δρόμοι Επιβίωσης* η έκθεση σημειώνει μεγάλη επιτυχία και μέχρι σήμερα έχει ζητηθεί από αρκετούς φορείς. Ενδεικτικά αναφέρονται οι προτάσεις του Δήμου Ηρακλείου Αττικής και της διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Καβάλας.

(Γ) ΜΙΚΡΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οι «Μικρές Εκθέσεις» αποτελούν ένα νέο πρόγραμμα του τομέα εκθέσεων, σύμφωνα με το οποίο προηγούμενες εκθέσεις παίρνουν τη μορφή μικρής φορητής έκθεσης με εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Ήδη από τον Μάρτιο 2017, πραγματοποιείται μία μικρή έκθεση με θέμα *Η Αττική Γη Υποδέχεται τους Πρόσφυγες του '22*, στο 41^ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά.

(Δ) ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Έχει αναρτηθεί το 2017 στον ιστότοπο του Ιδρύματος στην ελληνική και αγγλική έκδοση η έκθεση:

- *Ελευθέριος Βενιζέλος: ο διπλωμάτης & ο επαναστάτης -Πτυχές από τη δράση του*

Προβλέπεται η ανάρτηση στον ιστότοπο των εξής εκθέσεων:

- *7 Μαρτίου 1948: Η ολοκλήρωση μιας πορείας (η Ένωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα)*,

- *Γράμμος, Διαδρομές στην Ιστορία.*

III. ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από την αρχή του 2017 οι εξής εκδηλώσεις στο πλαίσιο του κύκλου *Πρόσωπα Αξία Τιμής*:

- Εκδήλωση στη μνήμη της Έλλης Λαμπρίδη, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας, (8.03.2017)
- Εκδήλωση αφιερωμένη στην Αμαλία Φλέμινγκ (25.04.2017)

Για το 2017 σχεδιάζονται επίσης, οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

- Εκδήλωση αφιερωμένη στον Νίκο Βέη (*Πρόσωπα Αξία Τιμής*).
- Ειδική εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη και το έργο του Κωνσταντίνου Τσάτσου.
- Ειδική εκδήλωση αφιερωμένη στον Κωνσταντίνο Κάππο.
- *Εργαστήρι Νέων Ιστορικών*

Θα συνεχιστεί και φέτος ο επιτυχημένος κύκλος διαλέξεων που εγκαινιάστηκε πέρσι, με θέμα *Ο Φεμινισμός στα χρόνια της Μεταπολίτευσης, 1974-1990. Ιδέες, διεκδικήσεις, συλλογικότητες.*

Συνέδρια:

- *Συνέδριο Δημοκρατία και Τέχνη σε κρίσιμες εποχές*

Το Ίδρυμα συνεχίζοντας τον επιτυχημένο κύκλο συνεδρίων με κεντρικό άξονα τη δημοκρατία διοργανώνει για το 2017 συνέδριο με θέμα την Τέχνη και τη Δημοκρατία. Νωρίτερα μέσα στο φθινόπωρο και σε συνεργασία με πανεπιστήμια της περιφέρειας ή και τους τοπικούς φορείς σε πόλεις όπως τα Χανιά, το Ναύπλιο, ο Βόλος ή Κέρκυρα και η Δράμα, θα διοργανωθούν προσυνεδριακές ημερίδες με κύρια θεματική τον τρόπο που συνομιλεί η

δημοκρατία με την αρχιτεκτονική, τη μουσική, το θέατρο, το χορό και τον κινηματογράφο.

- Παράλληλα, σχεδιάζεται η διοργάνωση ημερίδων ή άλλων εκδηλώσεων σε συνεργασία με άλλους φορείς και σε συνάφεια με προγραμματιζόμενες εκθέσεις, όπως είναι η έκθεση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη, η έκθεση στη Ρόδο και η έκθεση για τα 180 χρόνια από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Παρουσιάσεις εκδόσεων: για το έτος 2017 προγραμματίζεται η παρουσίαση διαφόρων εκδόσεων του Ιδρύματος.

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Προβλέπεται η συνέχιση και ο εμπλουτισμός των εκπαιδευτικών δράσεων, που καταγράφονται παρακάτω:

- Εκπαιδευτικές και Ενημερωτικές Επισκέψεις στη Βουλή (Επισκέψεις σχολείων, Επισκέψεις ομάδων ενηλίκων, Επισκέψεις μεμονωμένων επισκεπτών κάθε Σάββατο και Κυριακή)
- Εργαστήρι Δημοκρατίας
- Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας
- Πρόγραμμα φιλοξενίας απομακρυσμένων Γυμνασίων
- Πρόγραμμα διαδικτυακής επικοινωνίας
- Μικρά Ιστορικά
- Δημοκρατία και Εκπαίδευση
- Περιοδικά βιωματικά εκπαιδευτικά προγράμματα (στο πλαίσιο των νέων εκθέσεων του 2017)

Επίσης, για το 2017 προγραμματίζεται ο σχεδιασμός των ακόλουθων νέων προγραμμάτων:

- Επισκέψεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε τόπους μνήμης σχετικούς με την Κατοχή και τη Δικτατορία (Καισαριανή, Πολυτεχνείο κ.λπ.).
- Οι σχολικές γιορτές (Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών).
- Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας για εκπαιδευτικούς
Οργάνωση καλοκαιρινού επιμορφωτικού σεμιναρίου, εβδομαδιαίας διάρκειας, για θέματα δημοκρατίας και δημοκρατικής πολιτικής παιδείας για εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

V. ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ (ΚΒ΄ ΣΥΝΟΔΟΣ)

Οι αλλαγές που επιχειρήθηκαν κατά τις προηγούμενες Συνόδους θα διατηρηθούν και κατά την ΚΒ΄ Σύνοδο:

- μονοθεματική διαβούλευση,
- προσομοίωση κοινοβουλευτικού ελέγχου,
- ελεύθερη συζήτηση με βουλευτές,
- συνεργασία με φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας κ.λπ.,
- αύξηση της διάρκειας του προγράμματος κατά μία ημέρα,
- εμπλουτισμός των δράσεων που προάγουν τον πολιτισμό και αναδεικνύουν την εφηβική δημιουργικότητα και έκφραση.

Φέτος:

στο κέντρο του προβληματισμού και των δράσεων βρίσκεται ο καθοριστικής σημασίας ρόλος του ενεργού πολίτη, που ζει και δραστηριοποιείται με βάση τις θεμελιώδεις δημοκρατικές αρχές και αξίες, παρεμβαίνοντας δημιουργικά για να βελτιώσει την κοινωνία στην οποία ζει.

Για τον λόγο αυτό εισάγονται στο πρόγραμμα στοιχεία που επιχειρούν την ενεργοποίηση των μαθητών προς δύο κατευθύνσεις:

- την ανάδειξη, με βάση την εμπειρία των μαθητών, ποικίλων συλλογικών δράσεων που πραγματοποιούνται μέσα στο σχολείο (στο πλαίσιο των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, των ερευνητικών εργασιών κ.λπ.), αλλά και έξω από αυτό, (στη γειτονιά, στο διαδίκτυο κ.λπ.)·
- την ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση των μαθητών προκειμένου να επιχειρήσουν να παρέμβουν δημιουργικά, υλοποιώντας νέες ιδέες για συλλογική δράση.

Σημειώνεται επίσης ότι φέτος για πρώτη φορά το πρόγραμμα απευθύνεται όχι μόνο στους μαθητές της Β΄ Λυκείου αλλά και στους μαθητές της Α΄ Λυκείου.

Τέλος, στις προθέσεις μας είναι η επικοινωνία και συνεργασία μας με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με σκοπό την ένταξη, από την επόμενη σχολική χρονιά, του προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» στα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων για το Λύκειο.

VI. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

- ***Εορτασμός των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821***

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, σε συνεργασία και με τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, κρίνοντας ότι ο εορτασμός των 200 χρόνων από την Επανάσταση του 1821 θα αποτελέσει μείζον γεγονός, αποφάσισε να προγραμματίσει από τώρα τις δράσεις του για το 2021 και να τις καταλείψει χρονικά στα προσεχή 4 έτη, ώστε η συμμετοχή του στον εορτασμό να αποτελέσει σημαντική συμβολή σε αυτόν αλλά και ευκαιρία προβολής του έργου του Ιδρύματος.

- ***12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα ελεύθερη***

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, σε συνεργασία και με την Περιφέρεια, το Δήμο Αθηναίων, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, την ΕΡΤ και τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, εκδήλωσαν την κοινή τους απόφαση να

εργαστούν από κοινού για την καθιέρωση της 12ης Οκτωβρίου, ημέρας της απελευθέρωσης της Αθήνας από τη γερμανική κατοχή, ως εορτής σημαντικής εμβέλειας. Για το σκοπό αυτό αποφάσισαν να συστήσουν κοινή επιτροπή για τον προγραμματισμό εκδηλώσεων μνήμης και τιμής για τα θύματα της αντίστασης, αλλά και τέχνης και πολιτισμού, σε διάφορα σημεία της πόλης και με χρονικό ορίζοντα, προς το παρόν, μιας διετίας. Οι δράσεις για το 2017 θα ανακοινωθούν σύντομα.

- ***Ψηφιοποίηση των Αρχείων της Βουλής***

Πρόκειται για μία σημαντική προσπάθεια, την οποία έχει αναλάβει η Βιβλιοθήκη της Βουλής, και στην οποία κλήθηκε να συμμετάσχει, προσφέροντας ουσιαστική και τεχνική αρωγή, το Ίδρυμα της Βουλής.

- ***Διεθνής Κοινοβουλευτική Υποτροφία της Ομοσπονδιακής Κάτω Βουλής (Bundestag)***

Στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί μεταξύ της Ομοσπονδιακής Βουλής της Γερμανίας (Bundestag), της Πρεσβείας της Γερμανίας στην Αθήνα και του Ιδρύματος της Βουλής θα λάβει χώρα και το 2017 η επιλογή Ελλήνων υποψηφίων για τη «Διεθνή Κοινοβουλευτική Υποτροφία» (IPS) της γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής.

- ***Έρευνα με θέμα «Πρόσφυγες – η υποδοχή τους την Ελλάδα (1821-1989)***

Σημαντικό – και ίσως το πιο πρωτότυπο – μέρος της έρευνας αφορά τις μετακινήσεις πληθυσμών εντός του ελλαδικού χώρου που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια του Αγώνα για την ανεξαρτησία. Επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας είναι η καθηγήτρια του Παντείου (KENI) κα Α. Βεντούρα και ο κ. Δ. Δημητρόπουλος, Διευθυντής Ερευνών ΕΙΕ.

VII. ΛΩΡΕΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

Το Ίδρυμα συνεχίζοντας την επιτυχημένη πολιτική δωρεάν διάθεσης βιβλίων σε σχολεία και βιβλιοθήκες τόσο της επικράτειας και του απόδημου ελληνισμού

αλλά και σε μεγάλα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού κατά το 2017 προγραμματίζει να διαθέσει δωρεάν αντίτυπα των εκδόσεων του. Το Ίδρυμα ανταποκρίνεται σταθερά σε αιτήματα που υποβάλλονται από Σχολεία, Βιβλιοθήκες Δημόσιες, Δημοτικές, Πινακοθήκες, Συλλόγους, Ιδρύματα, Υπουργεία, Πρεσβείες και Προξενεία με σκοπό τη διάδοση της ιστορίας, του πολιτισμού καθώς και των αρχών του Κοινοβουλευτισμού και της Δημοκρατίας.

VIII. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το Ίδρυμα συμμετείχε στην 14η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης, που φιλοξενήθηκε στους χώρους της ΔΕΘ-Helexpo, από τις 11 έως τις 14 Μαΐου 2017. Επίσης, και με βάση σχετική απόφαση της Εκτελεστικής του Επιτροπής, θα συμμετάσχει τόσο στο 46ο Φεστιβάλ Βιβλίου, το οποίο διοργανώνεται από τον Σύνδεσμο Εκδοτών Βιβλίου στο Ζάππειο το Σεπτέμβριο του 2017, όσο και σε άλλες εκθέσεις βιβλίου.